

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Vákár L. könyv- és papírkereskedése Csíkszereda, hova a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. Megjelenik minden vasárnap.

Felölős szerkesztő: Dr. ÉLTHES GYULA.
Laptulajdonos: VÁKÁR L.

Előfizetési ár: Egész évre 20 kor. (Külföldre 24 K)
Félévre 10 kor. Negyedévre 5 kor.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak
Kéziratot nem adatnak vissza.

Tisza István vezette a monarchia külügyeit. A Times cikke. — Tisza erényei és hibái.

London. Czernin gróf emlékiratai angol nyelven is megjelentek. Az egyik sorozatban Czernin Tisza Istvánnal és politikájával foglalkozik, amelyből a „Times” a következő részeket emeli ki:

Már a háború második éve kezdetén a döntő hatalom és a tulsúly Tisza kezébe került kerülni. Az addig leginkább esőrtető harcias part nyíltan ugyan nem merte bevallani, de azért belátta már akkor Tiszának az igazát, hogy nehéz lesz a monarchiának megküzdeni minden ellenségével. Így történt aztán, hogy Tisza befolyására Berchtoldot elbocsátották és Tisza intusát, Buriánt tették meg külügyminiszterré.

Tiszának igazán a szó emberfölötti értelmében titáni munkaereje volt. És tisztelettel megemlékezve kell beismernem, hogy ha valamely munkát elvállalt, azt bamulatraméító képességével emberileg a lehető legtükéletesbben el is végezte. Bármennyi volt is a dolga és akarhogy is foglalták őt Magyarország beisó ügyei, mindig szoritott magának annyi időt, hogy a külügyekkel is foglalkozzék. Látván a diplomaták tehetetlenségét, egészen kezébe vette a külügyi politika vezetését.

Amikor Burián került a külügyminiszteri székbe, Tisza megkövetelte, hogy minden a monarchiát érdekio külügyminiszteriumba érkező sürgöny először az ő kezébe kerüjön. Csakis az ő korrekturáján át lehetett a bel- és külügyi intézkedéseket megtenni. Az én tiszteletem Tiszával szemben nagy volt és még nagyobb a rokonszenv, amellyel viseltetem iránta. Azt azonban be kell vallanom, hogy az ő beleszólása az osztrák diplomácia munkáját sokszor keresztülhuzta.

A dualizusból kifolyólag az lett volna természetes, hogy Tisza álláspontja a kettős monarchiára egyforma legyen. Tisza azonban vérbeli magyar maradt mindig. Reá nézve mindig csak egy ország létezett — a hazája. Akármilyen felülemelkedő és táglátókörü tudott lenni nemzetközi dolgokban, a magyar kérdésben nem lehetett vele egyezkedni, hollott abba egész nyugodtan beleegyezett, hogy Galiciát lekapesoiják Ausztriáról.

— **A magyar kormány Parishoz.** A Ma in jelenti, hogy Clemenceauhoz, mint a főtanács vezetőjéhez jegyzék érkezett Magyarország kormányától, amelyben arra kerik Clemenceaut, hasson oda, hogy Magyarország helyzete minél előbb konszolidálódjék. Ennek egyetlen módja az, hogy megtarthassák a nemzetgyülesi választásokat. A magyar kormány a legőszintibben azt akarja, hogy a választások a közakarát tiszta képét adják és önőlfogva beleegyenik abba, hogy azokat az

antant hatalmak ellenőrzése alatt tartásuk meg. Arra kerik Clemenceaut, hogy a főtanács bizza meg az antant-missziót a választások tisztaságának ellenőrzésével. Magyarország ezáltal is bizonyosságát akarja adni loyaltásának.

— **Apáthy Istvánt felmentették.** Bukarest, nov. 14. A „Dimineata” jelenti, hogy a bukaresti legfelsőbb katonai törvényszék tegnapi ülésén befejezte Apáthy István pörét. Ismeretes, hogy a büntetőpért elsőfokban a nagyszebeni hadbíróság tárgyalta le, amely Apáthyt bűnöznek mondotta volt ki felségsértes és lázadás büntetében és ezért öt évi börtöure ítélte. A bukaresti katonai főtörvényszék a per egész anyagát felülvizsgálta, a hiányzó bizonyítékokat beszerezte és több napi tárgyalás után, amelyen vádlottat dr. Partheniu Cezár, Bukarest legkiválóbb ügyvédje védte, az első fokban hozott ítéletet a bejelentett semmisségi okok alapján megsemmisítette, minden további eljárás melőzésével. A kimondott verdikt értelmében dr. Apáthy Istvánt azonnal szabadlábra helyezték.

KÜLÖNFÉLÉK.

Hajótöröttek.

Zátonyra verten, megeibálva
Vergődik itt az ősi galya,
Repedt bordáját ki se óvja;
Kapaszkodjunk más jobb hajóba?

Fedélzetünkön zug a lárma,
Mélyét a poklok tüze rágia;
Átokvert ormán aki szédül,
Törött hajónkról szökni készül.

Nekem az élet ez a bárka,
Ha előnti is a tenger árja,
Apám is lakta — s ha hibázott
Érjen bár engem érte átok:

Dacolva mindeu fergeteggel,
Vagy ez öreg galyán emel fel
Sorsunk kavargó vad viharja.
Vagy ha a végzet úgy akarja

Megnyil alattunk most a tenger
S eget verő vad fergeteggel
Fejünk meghajtva s énekelve
Lezuhanunk a végtelenbe.

Dutka Ákos.

— **A románok kiűritették Budapestet.** A román csapatok november 14-én kiűritették Budapestet, hová nyomban utánuk a Horthy főparancsnoksága alatt álló magyar nemzeti hadsereg vonult be. A kivonulás és bevonulás-kor rendzavarás nem történt. Az Országház-téren a magyar csapatok Te Deumou vettek részt, melyet Czernoch hercegprimás celebrált. Este az Operában diszeloadásban Bánk-Bánt adták. Bukaresti híradás szerint a román kor-

mány válaszolt a legfőbb tanácsnak Magyarország kiűritésére vonatkozó jegyzékére. A román kormány kijelenti, hogy a román csapatok nem helyezkedhetnek el a békekonferencia által megszabott határon, mivel az nem nyújt elegendő stratégiai biztosságot Romániának. Mindaddig, míg Magyarország nem adja bizonyítékát annak, hogy Románia ellen nem fog olyan támadásokat intézni, mint amilyeneket Kun Béla intézett, a visszavonulást a kiszabott vonalra nem teljesítheti. A visszavonuló hadsereg tehát, írja tovább a Dimineata, megáll a Tiszánál mindaddig, míg Magyarországon rend és nyugalom lesz és csak azután vonul vissza a megállapított határok mögé. Itt emlíjük meg, hogy a román kormány most már hajlandó aláírni az osztrákokkal kötött békeszerződést.

— **Angol herceg a magyar trónon.** Budapesten a román csapatok kivonulása után nagy királypárti mozgalmak voltak. Szó van arról, hogy Károly király legidősebb fiát, Ottó főherceget ültetik a magyar trónra. Ez azonban elenyésző kisebbség, mert a magyar nemzet többsége angol herceget óhajt a magyar trónra ültetni.

— **Amerika és Magyarország között megnyílt a forgalom.** Az amerikai lapok hivatalosan közlik, hogy Magyarország és Amerika között az általános ipari és kereskedelmi összeköttetés helyreállított. Megnyílt a levél, csomag és pénzforgalom is.

— **Házasság.** Márton Mihály csíkszentgyörgyi tanító, vasárnap köt házasságot Márton Juliskával Kozmásán.

— **A Muraköz. Zágráb.** Teljesen megbizható jelentések szerint a békekonferencia a Muraközt és vidékét Magyarországnak ítélte vissza, minthogy ezek területéhez Jugoszlávia sem ragaszkodott. Jugoszlávia Magyarországtól gazdasági jellegű rekompenciákat fog kapni.

— **Halálozások.** Özv. Bara Jánosné 80 éves korában, folyó évi november hó 15-én meghalt Csíkszenttamáson.

— **Málnássy Andrásné szül.** Szentgyörgyi Nagy Lúdia folyó évi november hó 15-én, 66 éves korában Csíkszentgyörgyön elhunyt.

— **10° hideg.** A rendkívüli havas és esős időjárás után, mely az őszi szántás elvégzését is igen sok helyen megakadályozta, a napokban hirtelen száraz, hideg idő állott be. A hőmérő nappal 6—8 fokot, éjjel 10—12 fokot mutat.

— **Aláírták a békeszerződést a bolgárok.** Páris, nov. 18. Rövid távirati jelentés folytán jelenti a Dácia távirati ügynökség, hogy a bolgár béke delegáció Stambulinszky miniszterelnökkel aláírta a Bulgária elé terjesztett békeszerződést.

— **Ahol szinten maximálnak.** A Nagyvárad közellátási bizottság a disznóhus kilóját 22 koronáról 18-ra, a marhahus kilóját 16 koronáról 14 re szállította le. A kenyérliszt kilója 1 K 40 f, a főzőliszté 3 K 40 f. A zsír kilója 35 K.

— **A villamos áram korlátozása.** A városi villamos üzem az utóbbi időben nem tudott elegendő ásványolajat beszerezni, mi miatt az áramszolgáltatást este 12 órára kellett korlátozni, reggel pedig teljesen beszüntették. Az áram hektovattját csak nemrég emelték fel 30 fillérré és most úgy értesülünk, hogy a városi tanács az egységárnak 50 fillérré való újabb felemelésével foglalkozik. A fel-emelés a világító anyag drágaságával és a beszerzés nehézségeivel van összefüggésben. Legutóbb az üzem annyira nélkülözött a világító anyagot, hogy az áramszolgáltatást este 9 órára akarták korlátozni. Az üzem a napokban egy pár szekér petroléumot vásárolt és így az áramszolgáltatás 12 óráig ezidőszerint még tart. Ha az egységár 50 fillérré emeltek, akkor az áramszolgáltatás megint korlátlan lesz, ami közbiztonsági szempontból is fellebbezésre alkalmas. A jelenlegi korlátozás is igen nagy zavarokat okoz, főleg az iskolákban, így a főgimnáziumban, továbbá a kórházban. Gazdaságokban stb., ahol a reggeli áramot csaknem lehetetlen nélkülözni, mert a változatlan román időszámítás szerint reggel 7 órakor is még sötét van. Mindenesetre fontos közérdek volna, hogy a korlátlan áramszolgáltatás fenntartása mellett az egységár is lehetőleg megtartsassék vagy ha ez nem volna lehetséges, mérsékeltlen emeltesse.

— **Jótekonycélú színelőadás.** Ugy értesülünk, hogy a csikszerepai ifjú kereskedők és magántisztviselők megalakítandó egyesületük alapja javára december hó elején táncdal-egybekötött színi előadást rendeznek. Színi-rekérül: Móríc Zsigmond „Sári Birója”, három felvonásos vígjáték. A próbák serényen folynak s a közönség érdeklődéssel várja a jónak ígérkező előadást. Az előadás napját és a szereplők névsorát falragaszok fogják tudatni.

— **Apponyi tárgyal.** Budapestről jelentik, hogy Apponyi Albert megérkezése után nyomban tanácskozásokba kezdett az egyes magyarországi pártok képviselőivel, sőt valószínűleg ő fog elnökölni a pártok közös értekezletén. Apponyi tanácskozott Palugyai Mórival, Andrássy Gyulával, Csernoch hercegprímással és Friedrich magyar miniszterelnökkel. Megcáfolták azt a hírt, hogy Clark a kormány megalakulása után azonnal közölni fogja a okeszerződést. Clarknál csupán egy olyan értelmi írás van, amellyel az entente nevében a megalakuló új kormányt azonnal elismerheti.

— **A fegyverszünet körül.** Lyon. A párisi békekongresszus mellé beosztott román delegáció átadta a főtanácsnak a magyarországi rekvizíciókra vonatkozó válasszjezyekét. Ez a jegyzék kifejti, hogy 1918-ban a fegyverszüneti feltételek aláírásában Románia nem vett részt és hogy akkor a szövetségesek a fegyverszüneti egyezés alapján tekintélyes munició birtokába jutottak, Románia hadserege ellenben a hadianyagot a harctéren zsákmányolta.

— **A magyar hadikölcsön áremelkedése Budapesten.** A magyar fővárosban újabban élénk kereslet mutatkozik a magyar hadikölcsön kötvényekben, melynek árfolyama a nagy beföldi kereslet és külföldi érdeklődés következtében egészen 62 százalékig emelkedett. Az általános érdeklődés oka az a hír, hogy legközelebb kormányintézkedéssel feloldják a hadikölcsönkötvényekre elrendelt zárlatot és a szelvényeket legalább is adófizetések-nél elfogadják, sőt lehetséges, hogy a szelvény-beváltást is megkezdik. A hadikölcsönkötvények további áremelkedése várható.

— **Mackensen hazamehet.** A szmirnai eredmények felülvizsgálása után a főtanács elhatározta, hogy a görög csapatokat felhatalmazza Szmirna további megszállására is, azonban anélkül, hogy valami politikai színezetet vigyenek be a közigazgatásba. A főtanács azon óhajának is kifejezést adott, hogy az incidenseket a görög katonaság lehetőleg elkerülje. A főtanács ezek után meggyezett a Nepliga első gyűlésének összehívására és figyelembe vette az amerikai békeratifikáció kesedelmeinek hátrányát. Végül a szövetségesek képviselői megengedték Mackensen tábornoknak, aki jelenleg Szalonikiban van, hogy hazájába térhessen, tekintettel korára és egészségi állapotára. (Adeverul.)

— **Földosztás a Dunántúlon.** A Dunántul jellemző mozgalom indult meg. Az ottani

nagybirtokosok, akiknek birtoka meghaladja az ezer holdat, bejelentették a kormánynak, hogy megértve a kor szellemét, önként ajánlják fel birtokaikat a vagyontalanok közt, szétosztás végett. Ebben a nemes mozgalomban a somogyi nagybirtokosok vezetnek. Valamennyi történelmi nevű ismert magyar ember, latinfundiumok tulajdonosai, tiltakoztak a magyar kormánynál azon híresztelés ellen, hogy nem hajlandók belátni a magyar nép nagy nyomorát, terheit, amely eddig csak kivándorlásra ösztönözte azt.

— **A marosvásárhelyi „Kristály” gőzmosógár** becses tudomására hozza a városi és vidéki n. é. közönségnek, hogy elvállalja mindenféle gallér, fehérnemű, női és férfiruha tisztítását. Felvételi hely: Tarsay Sándor divatárú üzletében Csikszerepa.

— **Nyilatkozat.** Az „Uj Világ” egy cikket közöl, amelyben tudatta, hogy én közelebbről az erdélyi magánosok megbízásából Bukarestben jártam volna, hódolatuknak bejelentése végett. Kijelentem, hogy az a közlés nem felel meg a valóságnak, mint a cikkben levont többi következtetések is. Kolozsvár, 1919. november 13. Báró Jósika Sámuel.

— **Kineveztek a magyar csendőrség főparancsnokát.** A magyar csendőrség szervezési munkálatai, amelyek egy amerikai ezredes felügyelete alatt folytak, befejezést nyertek. Különös gondot fordítottak a főparancsnok személyének kiválasztására. Többen kerültek kombinációba, míg végre az illetékes tényezők Vasvári vezérőrnagy személyében állapodtak meg. Kinevezése már meg is történt.

— **Deputációk.** Budapestről jelentik: Bizonyos felelőtlen körök sajtójuk útján és egyéb eszközökkel arról akarják meggyőzni az antant missziókat, hogy a jelenlegi kormányrendszer a magyar nép többségének felfogásával és akaratával ellenkezik. Ezért aztán a vidék mintegy negyvenezer főből álló deputációt küldött a hét végén Budapesre Clarkhoz, aki előtt kifejtették a vezetők, hogy ők a kormányt teljes erejükből támogatják és ennek irányzatával minden tekintetben egyetértenek. A küldöttség vármegyéenként volt összeállítva és az egész magyarság zömét képviselte.

— **Magyar hadifoglyok köszönete Olaszországnak.** Az Asinare szigeten internált osztrák és magyar hadifoglyok, mielőtt elhagyták az olasz hadifogságot, egy emlekoszlopot emeltek, hogy továbbra is tanuskodják köszönetükről, az rt a jó bánásmódot, amelyben az olaszok őket részesítették. A hadifoglyok legtöbbször Szerbiában esett fogságba és a visszavonuló srbek az olaszoknak adták át őket és így kerültek tengeri úton Asinare szigetére. Onnan jönnek most haza közel öt évi hadifogság után.

— **Nincs éjjeli záróra Aradon.** Az aradi prefektus és a rendőrség főnöke, a katonai parancsnoksággal egyetértve, elhatározta, hogy az éjjeli zárórat felfüggeszti s a közönség részére biztosítja a szabadon való járás kelést.

— **Magyar jegybank.** Budapestről jelentik, hogy a pénzügyi körökben elterjedt hírek szerint Budapesten megindultak a tárgyalások a magyar jegybank megállapítása ügyében. A jegybankot legnagyobb részben angol és amerikai tőke bevonásával akarják felállítani. Az antant piacok tőkései között általában megvan a hajlandóság a jegybank finanszírozására.

— **Önrondelkezés.** Az amerikai szenátus 67 szavazattal 17 ellenében elutasította a Népliga tervezetéhez benyújtott pótjavaslatot, a melynek értelmében azt akarták becikkelyezni, hogy a hadviselések megindítása előtt az illető népet kérjék meg mindig népszavazással, hogy akar-e háborút, vagy nem.

— **Akinek kár megfialodni.** New-Yorkból jelentik, hogy ott Voronoff doktor megifjító felfedezéseivel érdekes kísérleteket végeztek. A napokban egy Tom Beliton nevű gyilkost kivégeztek Kaliforniában és a fogház orvosa, aki tanulmányozni akarta Voronoff

módszereit, a kivégzett vérmirigyeit azonnal kímetszette és beoltotta egy másik, életfogytiglan elítélt emberre. A hatás eredményéről még nem számolt be, mert még nem volt ideje megfigyelni. Akit beoltottak 60 éves. Mindenki kíváncsi rá, hogy mennyiben fiatalodik meg. Szegény életfogytiglan elítélt rab azonban nem fog örvedeni, hogyha vagy 30 évvel megfiatalodik és hogyha még 30 évig kell börtönben sanyalódnia.

— **A Skoda művek francia kézen.** A Chicago Tribune jelenti, hogy egy francia szindikátus hosszas tárgyalások után megvette a pilzeni Skoda gyárakat. A tulajdonosok a híres Crousot gyár birtokosai, Eugéne, Schneider és Victor Champigneur. A gyár igazgatóságát Bécsből áthelyezték Prágába. A két tulajdonoson kívül az igazgatósági tagok közé tartozik egy francia mérnök és három cseh. Az igazgatósági tisztet franciák töltik be. A felligyelői bizottságban a csehek is benne vannak. A Skoda-gyár teljesen átalakul és gazdasági gépeket készít.

— **Eljárás Hantos Elemér ellen.** Hantos Elemér vezérigazgatót, a kommunisták fő pénzügyi szakértőjét, aki a postatakarékpénztár élén vezérkedett — amely az ő szakértelmének köszönhetően egy pár millió veszteséget tud kimutatni, — vád alá helyezték. A postatakarékpénztár főbb hivatalnokai leplezték le Hantos üzemeit és kijelentették a kereskedelmi miniszter előtt, hogy ők tovább nem hajlandók Hantos Elemér vezetése alatt dolgozni.

— **A monarchia előnyei.** Budapestiől jelentik, hogy az ottani sajtó interjú sorozatot közöl a vezető magyar politikusokról, aziránt, hogy milyen legyen a leendő államforma. Legutóbb Bánffy Miklós gróf nyilatkozott, aki kijelentette, hogy a monarchista rendszer híve, minthogy nem tartja helyesnek azt a véleményt, miként a köztársaság liberálisabb lenne, egy a monarchia, mint a köztársaság lehet liberális, avagy reakciós, attól függ, hogy milyen az alkotmánya és kik a vezetői. A monarchiának emellett megvan az óriási előnye, hogy sokkal nagyobb állandóságot biztosít a politikai élet menetének. Meggátolja az elnökválasztással járó örökös korteskedést és biztosabb teret ad a békés munkának.

— **Az értéktőzsde.** Nagyváradról jelentik, hogy a budapesti tőzsde 7-én a következő árfolyamokat jegyezte: Osztrák hitel 740—25. Magyar hitel 930—50—25. Jelzálog 460—58. Lászámitoló 550. Agrár 790. Magyar Bank 720—60. Hazai Bank 450. Kereskedelmi Bank 3800—40 Forgalmi 532—20. Ingatlan 580. Fabank 1330—55—28—60. Kereskedelmi hitel kötés nélkül 234. Besnyák-Agrár kötés nélkül 566. Pesti Hazai Takarékszövetkezet 15.035—75. Általános Takarékszövetkezet kötés nélkül 600. Lipótvárosi Takarékszövetkezet 195. Országos Bank 440—57. Adria 3000—2970. Atlant. 1300—50. Közuti 490—500. Déli vasút 1700—690—705. Földbirtok 480—85. Urikányi 1440—60. Szászvári 1240—20. Általános Kő-zén 3020—2000—30. Magnezit 1120—50. Szigó 1605—95—70. Lipták 120. Rima 1330—30—60. Schick 380—85. Danica 1500—80. Klotild 715—25.

NYILTTÉR. *)

Értesítés.

Sajnálattal értesítjük a fogyasztó közönséget, hogy miután az üzem fenntartásához szükséges nyersolajat az eddigi 14000 koronás ár helyett 20—25000 koronáért tudjuk csak beszerezni, sőt nyersolaj hiányában kénytelenek vagyunk 30—35000 koronás petróleummal üzemeltetni, ezért mindössze 476 fogyasztónk lévén, kényszerítve voltunk a várossal egyetértőleg az áramdíj árát hektóvattóránként 50 fillérré felemelni.

Szükségesnek véljük kijelenteni, hogy ezen újabb áremelés sem fedezi kiadásunkat, de nehogy a fogyasztó közönséget tulságosan terheljük, kérjük mindazon általán fogyasztókat, kik az izzók számát csökkenteni kívánják, még e hó folyamán jelentkezzenek irodánkban.

Izzók egy héten belül irodánkban szerezhetők lesznek.

A villamostelep üzemvezetősége.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

NÉPJÓLÉTI RESORT.

Szám 3934—1919.

R E N D E L E T.

A lakfelmondásról és házbéremelésről, (stájgerolás) szóló rendeletek módosítása és kiegészítése tárgyában.

I. SZAKASZ.

A 4180—1917. M. E. sz. rendelet 1—4., 6—7., 13—20. §§-ában foglalt a lakbérletéről szóló kivételes intézkedéssel, melyeket a népjóléti resort által 1918. évi december 28-án, 12—1918. sz. alatt kiadott rendelet fentartott és módosított a jelen rendelet kiegészítésével és módosításával alkalmazandók.

II. SZAKASZ.

A házbér felemelése a 4180—1919. M. E. sz. rendelet 2—4. §§-ában meghatározott maximum összeg hozzáadásával van engedve és pedig:

1. 15 százalékgig kis lakásoknál.
2. 25 százalékgig közepes
3. 40 százalékgig nagy lakásoknál, üzlethelyiségeknek, raktáraknak vagy irodahelyiségeknek.

III. SZAKASZ.

Azon esetben, ha a lakbér 1917. november elseje óta az eddig megengedetnél magasabba lett felemelve, a többlet a jelen rendelet II. szakaszában betudandó.

IV. SZAKASZ.

A butorozott lakásoknak a II. szakasz szerinti osztályozásánál a bérösszeg felveendő alapul, mint amely megfelel a butorozatlan lakás bérének.

Az osztályozás alapjául a 4180—1017. M. E. sz. rendelet 6—7. §§-ában megállapított összegek veendőek.

A 15, 25 vagy 40 százalék a fizetett egész bérösszeg után számítandó.

V. SZAKASZ.

A III. szakasz rendelkezései a butorozott lakásokra is alkalmazandók.

A bérlőre hátrányos eltérés a maximum bérösszegetől foljogositja a bérlőt arra, hogy a bérnek az előző bekezdés és a IV. szakasz szerinti leszállítását kérje.

VI. SZAKASZ.

A házbérenél a II. és IV. szakasz szerinti felemelését külön indokolni nem kell.

A jelen rendelet keretében sürgetett minden béremelés vagy leszállítás a felszólítást követő első fizetési terminussal hatályba lép.

Eljárni hivatottak: a lakáshivatal, ennek hiányában a városi tanács által felállított szerv, községekben a főszolgabíró vagy az előjáróságnak ezzel megbízott tagja.

VII. SZAKASZ.

A lakbérleti szerződés felbontásának a szabályszerű felmondás betartása mellett a 4180—917. M. E. sz. rendelet 13—20. §§-ában írt eseteken kívül még a következő feltételek mellett is helye van:

1. Régi épület lebontása mellett új építkezés esetében.
2. Ha a bérlő a fizetéssel 10 napot meghaladó késedelembe esik.
3. Ha a bérbeadó fiának vagy leányának házassága az új házaspár részére az addig bérbeadott lakás használatát megköveteli.

VIII. SZAKASZ.

Jelen rendelet hivatalos lapban történt megjelenést követő részletnél végrehajtható.

Sibiu, 1919. évi augusztus hó 6-án.

Dr. Moldován s. k., államtitkár.

A fordítás hitelül:

Dr. Dublesiu s. k., prefect.

Sz. 14005.

Rendelet.

A kormányzótanács által igazgatott területen működő közhivatalok és hivatalnokok részére szükséges lakások rekvirálása tárgyában.

Mint hogy a hivatalokat és hivatalnokokat megfelelő lakásban elhelyezni azért nem lehet, mert:

A volt magyar állam azon hivatalnokai, kik a hűség esküt le nem tették és közérdekű funkciót nem töltenek be, a városokban rendelkezésre álló bérlakások nagyrészt ma is elfoglalva tartják.

A lakosságnak másik része abszolút szükségesség fenforgása nélkül utóbbi időben a vidékről betelepedett, a városokban megüheztívén a lakáviszonyokat.

Viszont a lakosság nagy része olyan nagy lakásokat foglal el, mely túlhaladja az abszolút szükséges területet.

A hivatalok és hivatalnokok részére a következő helyiségek, lakások és lakosztályok rekvirálhatók:

I. SZAKASZ.

1. Azok a helyiségek, lakások és lakosztályok, melyeknek birtalói a 4180—917. M. E. sz. rendelet 38 §. 6. és 7. pontjában írt módon üzérkednek a lakással.

2. Azon esetben, ha valaki fönttlen szükségességgel nagyobb lakást tart bérben vagy más címen lefoglalva — az illetőnek életviszonyának szemelött tartásával — rekvirálható a jogos igényeit meghaladó lakásrész.

3. Azok a helyiségek, amelyek jelenleg irodák és üzlethelyiségek;

II. SZAKASZ.

Ha az előző szakaszban lefektetett ívek betartásával a cél elérhető nem volna, el rekvirálhatók olyan lakosztályok vagy lakások is, melyek az ott (I. sz.) leírt minősítés alá nem vonhatók.

Ez esetben az eddigi bérőnek vagy más jogcímen birtalóknak más lakások bocsáthatók rendelkezésükre. Ezek a csere lakások, úgy terjedelemben, mint kényelem szempontjából eltérők lehetnek a rekviráltaktól.

Egyedül az a szempont mérvadó, hogy a cserelakás — lehetőség szerint megfeleljen a bérlő feltétlen szükségének. A csereköltözködés költségeit a lakás hivatal viseli.

III. SZAKASZ.

A rekvirálásból a szerződő felek sem egymással, sem a lakáshivattal szemben kártérítési jogot nem támaszthatnak.

IV. SZAKASZ.

Butorozott lakások rekvirálása esetén a butor is rekviráltnak tekintendő.

V. SZAKASZ.

A rekvirált lakás bérét — a felekkel egyetértőleg — a lakáshivatal állapítja meg.

VI. SZAKASZ.

A jelen rendelet kijátszására létrejött megállapodások semmisek. A 4180—917. M. E. sz. rendeletnek mindazon intézkedései, melyek jelen rendelettel nem ellenkeznek, továbbra is érvényben maradnak.

VII. SZAKASZ.

Jelen rendelet végrehajtása a lakáshivatal hatáskörében vagy a kormányzótanács által e célra kirendelt közeg hatáskörében tartozik.

VIII. SZAKASZ.

Jelen rendelet azonnal életbe lép.

A kormányzótanácsnak 1919. évi szeptember hó 30-án tartott üléséből.

Kormányzótanács elnöke és belügyi resort főnök helyett:

Dr. ONISOR s. k., államtitkár.

A fordítás hitelül:

Dr. Dublesiu s. k., prefect.

Eladó egy teljesen jó karban levő kitűnő hangú acél-szerkesztű keresztthuros

RÖVID ZONGORA.

Cím a kiadóhivatalban.

Az Alcsiki Múmalom és Villamosmű Részvénytársaság M Ū M A L M A Csikszentmártonon

a közönség rendelkezésére áll.

GYÁRT: I. minőségű finom szitált lisztet, darát, zsemiekását, korpát, takarmány lisztet. —: —:

VETŐMAGOT TISZTIT Triörön.

Házaknál lát vág és csépel motorral.

12—18

Egy teljesen új

bőrös utazó bunda eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

3—

Fedelcserepet, palát, meszet, cementet, gipszet, stucatur nadat, cementcsöveket, kutyűrűket stb., stb., mindenféle építési anyagot állandóan raktáron tart s azok bármikor kaphatók

Nagymihály Sandor csikszeredai, tuzsnadi, sepsiszentgyörgyi és kézdivásarhelyi építési anyagraktáraiból.

Asztalosok, napszamosok, 10—15 éves fiugyermeknek fizetéssel felvehetnek azonnal. Első csikmegyei butorgyár r. t., Csikszereda.

BORFOGYASZTÓK ÉS KERESKEDŐK FIGYELMÉBE.

Van szerencsénk éresíteni, hogy folyó hó 24-től kezdődőleg kettő kocsi-komany 1917. évi termésű, hegyaljai, édes, kitűnő zamatu faj- és asztali borokat foguak tiszteit vendüinknek etarusítani.

1—2

Erdélyi Bortermelők Szövetkezete

Irodája: Kossuth-utca 8. szám.

Más vállalat miatt **eladó** egy Hof-fer-féle teljesen jó karban levő

4-es gőzeséplő garnitura

minden hozzátartozó felszereléssel. Cím meg tudható a kiadóhivatalban.

Meghívás.

Alulírott részvénytársaság részvényeseit **Gyergyószentmiklóson, 1919. évi december hó 10-én délelőtt 10 óra-kor az Agrár Takarékpénztár r. t. fiók intézete helyiségében tartandó**

rendkívüli közgyűlésre meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság jelentése arról, hogy az 1918. szeptember hó 25-én elhatározott alaptőke felemelése nem volt keresztülvihető.
2. Alaptőke leszállítása s ezzel kapcsolatos alapszabály módosítása.
3. A felszámolás kimondása, illetve a felszámolás folytatása iránti határozathozatal.
4. Az igazgatóság lemondása és felszámoló kirendelése.
5. Ingatlanok értékesítésének elhatározása.
6. Esetleges indítványok.

Gyergyószentmiklós, 1919. november 15-én.

A Hitelintézet Részvénytársaság igazgatósága.

1-2

Nr. 4120-1919.

ki.

Hirdetmény.

A gyergyói járás főszolgabírója közze teszi, hogy Deák Péter gyergyócsomafalvi lakosnál folyó hó 19-ike óta egy darab 1 1/2 éves szürke szőrű kanca csikó, homlokán hodos, fel van fogva

Jogos tulajdonosa 30 napon belül jelentkezék, mert ellenkező esetben mint kóbor állat elárvereztetik.

Gheorgheni (Gyergyószentmiklós), 1919. évi október hó 31-én.

Deacu, főszolgabíró.

Faeladási hirdetmény.

Csikszépviz községhezánál 1919. évi december hó 3-án d. e. 10 órakor zárt írásbeli ajánlattal összekötött nyilvános árverésen eladatik Szépviz határára, a kősteleki uttól balra, Szépviztől mintegy 5 kilométerre a Bede József-féle havas lemért 6610 m² lában álló fenyőfaanyaga és 510 m³ kéreg.

Kikiáltási ár m²-ként 45 kor.

A leteendő bánatpénz 10%.

Kihasztnálási idő 1921 év vége.

Részletes feltételek Fejér Lajos vendéglősnél Csikszeredában és az árverés kor a helyszínen tudhatók meg. 2-3

Értesítés!

Székely és Réti erdélyrészi bútorgyár r. t. Marosvásárhely, előnyösen ismert cég, intézetünknel **mintaszobákat**

helyezett el, melyek minőség és ár tekintetében a legmesszebbmenő igényeket is kielégítik. — A mintaszobák intézetünk külön helyiségében megtekinthetők és megrendelések ugyanitt felvéteinek. 35-

Agrár takarékpénztár r. t. fiókja
Csikszereda.

Nr. 4121-1919.

ki.

Hirdetmény.

A gyergyói járás főszolgabírója köz-hírré teszi, hogy Madarász József gyergyócsomafalvi lakosnál folyó hó 22-ike óta egy 2 hónapos sárgás szőrű gölyc malac, bal első lábán fekete folt, fel van fogva.

Jogos tulajdonosa 30 napon belül jelentkezék, mert ellenkező esetben, mint kóbor állat elárvereztetik.

Gheorgheni (Gyergyószentmiklós), 1919. évi október hó 31-én.

Deacu, főszolgabíró.

VERESS SÁNDOR DR.
FOGORVOS

Rendel naponta délután 2-6 óraig.
Csikszereda, Mikó-utca 34. szám

Tordai Cellulosegyár Részvénytársaság csikszentsimoni gőzfűrészen

teljesen jó állapotban levő, legmodernebb, legelső gyártmányu szalagfűrész olcsón eladó. 2-2

FAJBOROK

u. m.: rizling, leányka, tramin, bakar, oportó stb. jutányos áron kaphatók bármilyen nagy mennyiségben és kölesön hordókban. Valamint mindennemű

SZESZESITALOK,

cognac és likör is kicsinyben és nagyban. — A tisztelt vevők becses pártfogását kéri

Neumann Benő Szászrégen. 79-

Egy cipesznek való varrógépet keresek megvételre. — Cím a kiadóhivatalban. 2-

KERESÉK

egy ügyes kiárúsító leányt, ki önállóan számol és üzletet vezet. **IMRE ELEK, cukrász CSIKSZEREDÁBAN.** 3-3

SZESZ ÉS SZESZESITAL KIMÉRŐK FIGYELMÉBE!

Csikszereda r. t. város Mikó-utca 22. sz. alatt szesz és szeszésitalok nagyban és kicsinybeni kimérését megnyitotta.

Allandóan raktáron tart szavatolt 96°-os szeszt, valamint rum, cognac, szilviorium, borseprő és mindenemű likör feleket.

Tekintettel arra, hogy közvetlenül elsőrendű gyári összeköttetésem vannak, módomban van a t. vevőimet a legolcsóbb napi áron, minőségben pedig a legmesszebbmenő igényeknek eleget téve, kiszolgálni. Szíves pártfogást kérve, maradok kiváló tisztelettel

Szántó Ernő üzletvezető.

Csikszereda, Mikó-utca 22. szám. 2-13

Eladó 8 drb elsőrendű pirostarka

tehen,

1 drb másfél éves berni simmenthali

bika,

Vass postamesterneél Gyimesbükön. 2-2

Eladó egy teljesen jó karban levő

eserépvetőgép

2000 drb acél- és 1000 drb falemezzel, továbbá egy

20 méteres faház

ablak és ajtókkal együtt **Zerbesz Györgynél, Zsögödfürdön.** 3-3

TISZTA SZESZBŐL KÉSZÜLT ECET.

ÉRTESÍTÉS! Van szerencsém Csikszereda es vidéke fogyasztó közönségének becses tudomására hozni, hogy

ECETGYÁRAMAT

Csikszeredában, Apaffy Mihály-utca 6. szám alatt ismét üzembe helyeztem. Kitűnő gyári ecetemre különösen felhívom a kereskedő urak figyelmét. 3-5

GÁL ISTVÁN ECETGYÁROS, CSIKSZEREDA.